

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 16 lipca 2021 r.

BADK.DPK.133.129.2021

P10-56/21	Data wpływu petycji 7 oraz 13 czerwca 2021 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 15 lipca 2021 r.

ZMIANA PRZEPISÓW USTAW:

- **PRAWO O RUCHU DROGOWYM,**
- **O KIERUJĄCYCH POJAZDAMI,**
- **O GODLE, BARWACH I HYMNIE RP (...).**

WNOSZĄCY PETYCJE: dwie petycje indywidualne

Sebastian Adamowicz

PRZEDMIOT PETYCJI:

Autor petycji wnosi o zmiany przepisów:

1) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym poprzez dodanie w art. 15a ustawy ust. 8 w brzmieniu: „Przepis art. 14 pkt 8 stosuje się odpowiednio do osoby poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch”;

2) ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami poprzez dodanie na końcu art. 3 ust. 4 wyrazów „albo hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego”;

3) ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych polegającej na dodaniu w art. 1 ust. 2 po wyrazach „organów państwowych” wyrazów „i samorządu terytorialnego” oraz zastąpienie w tym przepisie wyrazów „każdego obywatela” wyrazami „każdej osobie na terytorium”.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji wskazuje, że celem zmiany ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami jest uzupełnienie przepisów w zakresie urządzeń, które uregulowano w tym roku tj. urządzenia wspomagającego ruch, hulajnogi elektrycznej oraz urządzenia transportu osobistego. Propozycje usuwają niedopatrzenie ustawodawcy.

Celem zmiany w ustawie o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych jest podkreślenie powszechnego prawa i obowiązku czci i szacunku dla symboli Państwa. Zdaniem autora petycji, powinny one też objąć samorząd terytorialny i cudzoziemców.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450 ze zm.) w **art. 14 pkt 8** stanowi, że zabrania się korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko, w tym również podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych - w sposób, który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji na jezdni, torowisku lub przejściu dla pieszych.

Ustawa w **art. 15a** ust. 1 wskazuje, że: Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch jest obowiązana korzystać z chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów. Osobę poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch na drodze dla rowerów obowiązuje ruch prawostronny.

Przepisów ust. 1 nie stosuje się w strefie zamieszkania – tu osoba poruszająca się urządzeniem wspomagającym ruch korzysta z całej szerokości drogi i ma pierwszeństwo przed pojazdem.

Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, korzystając z chodnika albo drogi dla pieszych, jest obowiązana poruszać się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu (ust. 3). Ponadto, osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, przekraczając jezdnię, jest obowiązana zachować szczególną ostrożność oraz korzystać odpowiednio z przejazdu dla rowerzystów albo przejścia dla pieszych (ust. 4), zaś przekraczanie torowiska wyodrębnionego z jezdni przez taką osobę jest dozwolone tylko w miejscu do tego przeznaczonym (ust. 5).

Osoba poruszająca się urządzeniem wspomagającym ruch ma obowiązek (ust. 6):

1) poruszać się z prędkością zapewniającą panowanie nad tym urządzeniem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa;

2) przy wymijaniu zachować bezpieczny odstęp od pojazdu lub uczestnika ruchu;

3) przy omijaniu zachować bezpieczny odstęp od omijanego pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;

4) przed wyprzedzaniem upewnić się, czy ma dostateczne miejsce do wyprzedzania bez utrudnienia komukolwiek ruchu;

5) zbliżając się do przejścia dla pieszych, zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu.

Osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch zabrania się: poruszania się w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu; przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku; ciągnięcia pojazdu lub ładunku; czepiania się pojazdów; poruszania się tyłem (ust. 7).

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1268 ze zm.) w **art. 3 ust. 4** określa, że osoba, która ukończyła 18 lat, nie jest obowiązana do posiadania dokumentu stwierdzającego posiadanie uprawnienia do kierowania rowerem, wózkiem rowerowym lub pojazdem zaprzęgowym.

Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1509 ze zm.) w **art. 1 ust. 2** stanowi, że otaczanie tych symboli czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Art. 15a ustawy Prawo o ruchu drogowym dodany został przez art. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 30 marca 2021 r. (Dz. U. poz. 720) zmieniającej tę ustawę z dniem 20 maja 2021 r.

Nowelizacją wprowadzono definicję:

- hulajnoga elektryczna - pojazd napędzany elektrycznie, dwuosiowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe;

- urządzenie wspomagające ruch - urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni;

- urządzenie transportu osobistego - pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe.

W uzasadnieniu do projektu omawianej ustawy wskazano, że nowe rozwiązania mają na celu uporządkowanie ruchu hulajnóg elektrycznych, urządzeń transportu osobistego (takich jak np.: deskorolka elektryczna, elektryczne urządzenie samopoziomujące itp.) oraz urządzeń wspomagających ruch (takich jak np.: rolki, wrotki, deskorolka, hulajnoga - napędzanych siłą mięśni) na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu. Potrzeba wprowadzenia zmian wynikała m.in. z oczekiwań społecznych oraz potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego.

W ostatnich latach zauważalny jest dynamiczny rozwój technologii w zakresie urządzeń takich jak: hulajnoga elektryczna, deskorolka elektryczna, elektryczne urządzenia samopoziomujące i inne urządzenia o podobnej konstrukcji wyposażone w napęd elektryczny lub napędzane siłą mięśni, przeznaczone do transportu osób. Rozwój ten powoduje, że wskazane urządzenia stają się coraz bardziej dostępne i popularne, głównie w dużych aglomeracjach miejskich, w szczególności za pośrednictwem wypożyczalni tego typu urządzeń (hulajnóg elektrycznych). Obowiązujące przepisy Prawa o ruchu drogowym nie precyzowały zasad ruchu drogowego, do których powinna się stosować osoba poruszająca się hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego po drogach publicznych w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu.

Art. 3 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami określa warunki, jakie musi spełniać osoba kierująca pojazdem. Dwa pierwsze warunki to określony wiek i sprawność pod względem fizycznym i psychicznym. (...) Obok powyższych warunków kierujący musi dodatkowo spełniać jeden z trzech alternatywnych wymogów. Musi on mianowicie: mieć umiejętność kierowania pojazdem w sposób niezagrażający bezpieczeństwu, nieutrudniający

ruchu drogowego i nienarządzający kogokolwiek na szkodę, a przy tym posiadać odpowiedni dokument stwierdzający uprawnienia do kierowania pojazdem, chyba że odbywa akurat naukę jazdy w ramach szkolenia bądź zdaje egzamin państwowy potwierdzający umiejętności, o których mowa wyżej. Umiejętność kierowania pojazdem w sposób niezagrażający bezpieczeństwu, nieutrudniający ruchu drogowego i nienarządzający kogokolwiek na szkodę należy przy tym rozumieć jako umiejętność posługiwania się pojazdem zgodnie z przepisami, ostrożnie, odpowiedzialnie, ale zarazem dynamicznie. Powyższym umiejętnościom musi towarzyszyć posiadanie odpowiedniego dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem, przy czym - stosownie do art. 3 ust. 4 u.k.p. - wymóg posiadania dokumentu nie dotyczy osoby, która ukończyła 18 lat, w zakresie uprawnienia do kierowania rowerem, wózkiem rowerowym lub pojazdem zaprzęgowym¹.

Ostatni postulat petycji dotyczy zmiany art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych. Zgodnie z tym przepisem otaczanie symboli Rzeczypospolitej Polskiej czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji.

Przepis ten nakłada na wszystkich obywateli, a także na inne podmioty obowiązek określonego zachowania względem flagi narodowej. Obowiązek ten polega na okazywaniu fladze czci i szacunku. Zachowania odmienne są sprzeczne z art. 1 ust. 2 ustawy o godle. Jednocześnie, skoro przepis ten przyznaje wymienionym w nim podmiotom prawo do okazywania fladze czci i szacunku, podmioty te mogą oczekiwać takiego zachowania od innych osób zobowiązanych na mocy art. 1 ust. 2 ustawy o godle. W konsekwencji okazywanie braku szacunku lub czci fladze narodowej może nie tylko stanowić naruszenie obowiązku ciążącego na adresatach tego przepisu, ale jednocześnie stanowi naruszenie praw przysługujących podmiotom wymienionym w tym przepisie².

OPRACOWAŁA

Joanna Maria Leśniarek

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

¹ Dębski M., Ustawa o kierujących pojazdami. Komentarz, LexisNexis, 2013.

² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie III SK 42/12.